

บันทึก

เรื่อง บำเหน็จของนายสอน อัมพรัตน์

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ ๑๐๙๖๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ ส่งเรื่องนายสอน อัมพรัตน์ ศึกษาธิการอำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ออกจากราชการ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๓ (ข) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๔๕ และขอรับบำเหน็จตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๔๒ มาขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาและให้ความเห็น

ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่า กระทรวงศึกษาธิการด้วยความเห็นชอบของ อ.ก.พ. กระทรวง ได้พิจารณาและมีคำสั่งให้นายสอน อัมพรัตน์ ออกจากราชการโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๓ (ข) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ เพื่อรับบำเหน็จตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๔๒ และนายสอน อัมพรัตน์ ได้แสดงความจำนงขอรับบำเหน็จ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเรื่องราวและแบบ ส. ของนายสอน อัมพรัตน์ ไปเพื่อให้กระทรวงการคลังส่งจ่ายบำเหน็จให้ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๔๒ ในขณะที่กระทรวงการคลังกำลังพิจารณาเพื่อคำนวณส่งจ่ายให้ตามข้อไปนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือไปถึงกระทรวงการคลังแจ้งว่า ในการตรวจตัดปีอำเภอวิเศษไชยชาญ และอำเภอป่าโมก ได้พบการทุจริตของนายสอน อัมพรัตน์ ซึ่งได้กระทำความผิดระหว่างที่ดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอนั้น ๆ จังหวัดได้ดำเนินคดีบัดนี้คดีถึงที่สุดแล้ว ศาลจังหวัดอ่างทองได้พิจารณาพิพากษาคดีที่เกิดในอำเภอป่าโมกเสร็จแล้ว ตัดสินให้จำคุกนายสอน อัมพรัตน์ ๑ ปี ๖ เดือน ลดฐานสารภาพ คงให้จำคุก ๙ เดือน แต่ให้รอการลงอาญาไว้ ส่วนคดีที่เกิดที่อำเภอวิเศษไชยชาญ ศาลได้พิจารณาพิพากษาจำคุก ๒ ปี ลดฐานรับสารภาพ คงให้จำคุก ๑ ปี กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อนายสอน อัมพรัตน์ เป็นผู้ต้องถูกศาลพิพากษาให้จำคุกแล้ว ก็น่าจะไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญ จึงได้เรียนมาเพื่อให้กระทรวงการคลังได้ระงับการจ่ายบำเหน็จให้แก่ นายสอน อัมพรัตน์ ต่อไป กระทรวงการคลังเห็นพ้องกับกระทรวงศึกษาธิการในข้อที่ว่า นายสอน อัมพรัตน์ เป็นผู้ไม่สมควรจะได้รับบำเหน็จบำนาญ เพราะประพฤติมิชอบตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๔๒ ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง นายสอน อัมพรัตน์ ได้กระทำความผิดขึ้นในขณะที่ยังรับราชการอยู่ซึ่งถ้าข้อเท็จจริงได้ปรากฏขึ้นเสียก่อนแล้ว กระทรวงศึกษาธิการก็คงจะไล่ออกหรือปลดออก โดยไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญไปแล้ว หรือถ้า

หากว่าเป็นผู้ได้รับบำนาญอยู่แล้วก็ต้องขาดสิทธิรับบำนาญตั้งแต่วันกำหนดโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุด แต่เรื่องนี้กระทรวงศึกษาธิการได้สั่งให้ออกจากราชการไปก่อนแล้ว ความผิดเพี้ยนจะปรากฏขึ้นภายหลัง ซึ่งตามคำสั่งที่ได้สั่งให้นายสอน อัมพรัตน์ ออกไปนั้น ก็เป็นการให้สิทธิในเรื่องบำเหน็จบำนาญแก่นายสอน อัมพรัตน์ อยู่แล้ว อันเป็นการขัดกันอยู่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาเรื่องนี้ตลอดแล้วเห็นว่า ในการที่จะพิจารณาจ่ายบำเหน็จบำนาญให้แก่ข้าราชการผู้นั้น จะต้องปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้มีสิทธิที่จะควรได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ หรือไม่ ถ้าหากปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้ไม่มีสิทธิแล้ว (ตามมาตรา ๖) ก็จะไม่จ่ายบำเหน็จบำนาญให้ ในกรณีนี้ปรากฏว่ากระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้นายสอน อัมพรัตน์ ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๔๙๒ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๓ (ข) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามระเบียบต่อไป จึงได้เสนอเรื่องราวและแบบ ส. ของนายสอน อัมพรัตน์ เพื่อขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาจ่ายบำเหน็จให้ตามที่นายสอน อัมพรัตน์ ขอมมา ในขณะที่ไม่ปรากฏว่านายสอน อัมพรัตน์ เป็นผู้กระทำความผิด นายสอน อัมพรัตน์ จึงมีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จนั้น ถ้าหากทางราชการได้พิจารณาโดยไม่ชักช้านายสอน อัมพรัตน์ ก็คงจะได้รับบำเหน็จไปเรียบร้อยแล้ว ถึงอย่างไรก็ดีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จตามกฎหมายได้เกิดขึ้นแล้ว ฉะนั้นจึงต้องจ่ายบำเหน็จให้แก่ นายสอน อัมพรัตน์ ต่อไปถึงแม้ว่าจะปรากฏในภายหลังว่านายสอน อัมพรัตน์ ได้เป็นผู้กระทำความผิด ในขณะที่ยังคงรับราชการอยู่ ก็ทำให้เป็นผู้ที่ไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จไม่ ทั้งนี้ก็ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นผู้ขาดสิทธิที่จะรับบำเหน็จได้ เว้นแต่ถ้าความผิดนั้นได้เป็นที่ปรากฏก่อนที่นายสอน อัมพรัตน์ ออกจากราชการ ทางราชการก็จะได้พิจารณาไล่ออกจากราชการหรือปลดออกจากราชการ อันเป็นเหตุให้เป็นผู้ที่ไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ ได้ ส่วนในมาตรา ๒๑ นั้น ผู้ที่ได้รับบำเหน็จบำนาญอยู่แล้ว ถ้าหากไปกระทำความผิดจนถึงต้องจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยฐานประมาท จึงจะเป็นผู้ที่ขาดสิทธิที่จะรับบำเหน็จบำนาญต่อไป คณะกรรมการกฤษฎีกาก็เห็นพ้องกับกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการคลังในข้อที่ว่านายสอน อัมพรัตน์ ผู้ซึ่งกระทำความผิดในหน้าที่ราชการจนถึงศาลพิพากษาให้ต้องจำคุก เป็นผู้ที่ไม่น่าจะได้รับบำเหน็จแต่ก็ไม่มีความหมายที่จะตัดสิทธิในบำเหน็จของนายสอน อัมพรัตน์ ที่ค้างชำระอยู่นั้นได้ส่วนในข้อที่ว่าคำสั่งนั้นไม่ถูกต้อง และขอให้แก้คำสั่งนั้นเสียใหม่ให้ไล่ออกนั้นก็เห็นว่าไม่อาจทำได้ เพราะคำสั่งนั้นได้ทำไปโดยถูกต้องตามพฤติการณ์ในขณะนั้นแล้วไม่มีบทกฎหมายใดให้อำนาจที่จะเปลี่ยนแก้ ทั้งนี้เฉพาะอย่างยิ่งการแก้คำสั่งจะเป็นการลบล้างสิทธิของผู้อื่นที่ได้รับชำระหนี้ที่เกิดขึ้น และถึงกำหนดชำระแล้วโดยชอบ นอกจากนั้นยังต้องระลึกด้วยว่าคำสั่งของทางราชการที่สั่งให้ข้าราชการออกจากราชการเป็นเด็ดขาดไปแล้วนั้น จะเป็นคำสั่งให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกก็ตามผู้ที่

ออกไปก็หมดฐานะเป็นข้าราชการไปแล้ว ผู้นั้นจึงอยู่ในขอบข่ายที่ทางราชการจะเปลี่ยนแก้คำสั่ง
ใดๆ ที่เกี่ยวกับตัวเขาในฐานะเป็นข้าราชการต่อไปได้อีก

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จึงเห็นว่านายสอน อัมพรัตน์ ยังคงมีสิทธิใน
บำเหน็จที่ยังค้างชำระอยู่

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล

(นายเสริม วินิจัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๙๔